

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Gulrich és Rónay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Rónay Éva ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - az Andrási Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Andrasi László ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében - amely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. Csuka György ügyvéd által képviselt Alperesi beavatkozó neve (alperesi beavatkozó címe) - a Fővárosi Bíróság 2010. november 4. napján kelt 28.P.24.515/2007/58. számú ítélete ellen az alperes részéről 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a felperesnek járó kártérítés összegét 1.247.500 (Egymillió-kettőszáznegyvenhétezer-ötszáz) forintra leszállítja, a felperest megillető perköltséget 100.000 (Egyszázezer) forint plusz áfa összegre mérsékli.

A felperest terhelő kereseti illetékfizetési kötelezettséget 139.600 (Egyszázharminckilencezer-hatszáz) forintra felemeli, az állam által viselt kereseti illeték összegét 75.100 (Hetvenötezer-egyszáz) forintra mérsékli. Az alperes szakértői díjfizetési kötelezettségét 107.000 (Egyszázhétezer) forintra leszállítja, az állam által viselt szakértői költség összegét 198.625 (Egyszázkilencvennyolcezer-hatszázhuszonöt) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - a felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg - felhívásra - az államnak 36.400 (Harminchatezer-négyszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket, a további 67.610 (Hatvanhétezer-hatszázöt) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az 1976-os születésű felperes 2006. január 17-én külföldön snowboardozás közben elesett, másnap az alperes sportsebészeti szakrendelésén jelentkezett, ahol 2006. január 20. és 25. között jobb oldali eltolódással járó kulcscsonttörés kórismével

kezelték. A műteti beleegyező nyilatkozat tűződrótos rögzítést tartalmazott azzal, hogy alternatív gyógy módként külső rögzítés alkalmazható, szövődményként sebgyógyulási zavar került leírásra. A 2006. január 23-án elvégzett műtét során a jobb kulcscsont oldalsó harmada felett a törtvégeket felfrissítették, helyreállítás után kettő T drótot vezettek az oldalsó kulcscsont vég felől a velőűrbe, amellyel stabilitást értek el, jó repozíciós helyzetben. A 2006. január 24-én készült röntgen lelete szerint a kulcscsonttörést a tűződrótok jó tengelyállásban rögzítik, az oldalsó törtvég alsó pereme 1 centiméterrel lefele kidomborodik. A felperest 2006. január 25-én zavartalan műteti szakot követően, reakciómentes sebbel, pihentető karrögzítésben bocsátották otthonába, majd a 2006. február 3-ai kontroll alkalmával leírták, hogy a seb elsődlegesen gyógyult, varratszedés, a kar pihentetése három hétig rögzítőben javasolt, újabb kontroll március 8-án. A felperes 2006. február 4-én éles, szűrő fájdalmat érzett a mellkasában, az elvégzett röntgen szerint a jobb oldalon a rekesz két harántujjal magasabban áll, a bázison gyengült alaplégzés, általános állapota stabil, légzés nem romlott, megbeszélés alapján ptx-ügyeletre irányították. A felperes 2006. február 4. és 14. között az Országos Baleseti és Sürgősségi Intézet mellkas-sebészeti osztályán állt kezelés alatt. A röntgen vizsgálat megállapítása szerint a tűződrót mediális kétharmada a csonton kívül helyezkedik el, a kulcscsont tűződrót környezetének felmaródásos szövődménye merült fel, ezért a tűződrótokat február 4-én eltávolították. A műtét utáni szakban a masszív vérmellből mellkas csapolást végeztek, a későbbiekben utóvérzés nem volt, a távozás előtti mellkas röntgenen szabad levegő, folyadék vagy tüdő légszegénység már nem ábrázolódott, a felperest reakciómentes sebbel, jó általános állapotban bocsátották haza. A felperes ezt követően 2006-ban több alkalommal vett részt kontroll vizsgálaton, augusztus végéig gyógytornán vett részt, szeptember 6-án leírták, hogy a mozgások lassan javulnak, a könyök teljes feszítése akaratlagosan nem kivihető.

A felperes fizika és informatika szakos tanár a ... Gimnázium és Szakközépiskolában, 2005. augusztus 31-én egyfelől a ... Gimnázium és Szakközépiskolában, másfelől az ... Gimnázium és Szakközépiskolában számítógép karbantartás és rendszergazdai feladatok ellátására megbízási szerződést kötött a 2005. szeptember 1-jétől 2006. augusztus 31-ig terjedő időszakra, a teljesítéstől függő 60.000 forint díjazás mellett. 2005. december 15-én a ... Bt.-vel is szerződést kötött, amely 2006. évre különböző informatikai feladatok elvégzésével bízta meg a teljesítéstől függő 60.000 forint díj ellenében. A ... Bt. 2006. május 31. napján a szerződést felmondta, mert érdemi munkavégzés még nem történt. A felperes 2006. május 14-ig volt táppénzes betegállományban.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a szakszerűtlenül, az elvárható gondosság tanúsítása nélkül végzett tevékenysége során megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá az alperest 1.078.200 forint vagyoni, valamint 2.500.000 forint nem vagyoni kára kamatokkal történő megfizetésére kötelezni. Állítása szerint az alperes a tűződrótot szabálytalanul helyezte be, az kétharmad részben kiállt a csontból, emiatt súlyos és életveszélyes szövődmény, mellkasi vérömleny alakult ki nála, gyógyulásának időtartama meghosszabbodott, továbbá vállmozgása a

tűződrótok idő előtti eltávolítása miatt beszűkült és fájdalmassá vált. Előadta: jobb oldali vállmozgásában jelentős javulás nem várható, a kar mozgásának beszűkült állapota élete végéig megmarad.

Az alperes és a pernyertessége érdekében beavatkozott felelősségbiztosító a kereset elutasítását kérték. Az alperes állítása szerint nem követett el diagnosztikus, terápiás vagy ápolási hibát, a szövődményt megelőzni nem tudták, a műtétet megfelelő gondossággal végezték, a szövődmény 10 nappal hosszabbította meg a gyógytartamot, amely alatt a felperes megjelölt kárai nem merülhettek fel. Az esetlegesen visszamaradt mozgásbeszűkülés nem a műtéttel, hanem a sérüléssel van okozati összefüggésben. Hivatkozott arra is: a felperes nem jelölte meg, hogy mi az a nem vagyoni kár, amely az elvárható gondosság elmulasztásából adódott, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez a nem vagyoni kártérítés megítélése indokolt, a követelt nem vagyoni kártérítés összegét eltúlzottnak tartotta. A kórházi ingóságok értékének felét látta összegszerűségében elfogadhatónak, a további vagyoni károk összegét bizonyítatlanság okán vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította: az alperes azzal, hogy 2006. január 23-án a műtétet az elvárható gondosság betartása nélkül végezte, megsértette a felperes testi épséghez, egészséghez fűződő jogát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.861.000 forintot és ennek 2006. február 4-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 180.000 forint perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezése szerint a felperes 103.000 forint illetéket köteles az államnak megfizetni, míg 111.700 forint illetéket az állam visel. További rendelkezése szerint az alperes 158.925 forint előlegezett szakértői díjból álló perköltséget köteles az államnak megfizetni, míg 146.700 forint szakértői költséget az állam visel.

Az elsőfokú bíróság az ítélezése alapjául elfogadott Egészségügyi Tudományos Tanács Egészségügyi Területen Működő Igazságügyi Szakértői Testületének (ETT ISZT) véleménye alapján megállapította, hogy a mellkasi vérömleny amiatt keletkezett, hogy a légző mozgások vagy egyéb mozgás hatására a csonton kívül elhelyezkedő tűződrótok feltehetően sértették a mellhártyát és valamely ezen a területen elhelyezkedő visszeret. Az alperesnél behelyezett tűződrótok ugyanis a kulcscsont középső részétől kezdve felfelé elhagyták a csontot és legalább 5 centiméter hosszan a lágyrészek között a mellüreg csúcs és a nagy nyaki visszerek vetületében végződtek. A sérülés azonban oly kicsi lehetett, hogy az alkalmazott szívás után spontán záródott, így újabb mellkasi vérömleny nem keletkezett. A hevenyen kialakult mellkasi vérömleny közvetett életveszélyes állapotot jelentett, a szövődmény miatt a gyógyulás időtartama mintegy két hónappal hosszabbodott meg. A szakvélemény szerint a felperes panaszai az elszenvedett sérülés következményei, nincsenek okozati összefüggésben a tűződrótok rendellenes elhelyezésével, utókezelésre a sérülés és nem a szövődmény miatt került sor. A műtét a tűződrótok rendellenes elhelyezkedése miatt technikailag nem elfogadható módon került kivitelezésre, a műtét másnapján készült röntgenfelvételen a tűződrótok rendellenes helyzete ábrázolódott, az alperes ennek ellenére a

reoperációt mégsem tartotta szükségesnek, ezért az alperesnek a felelősség alóli kimentésre irányuló bizonyítása nem vezetett eredményre, így felelősséggel tartozik a műtétechnikai hibával és felismerésének elmaradásával összefüggésben a felperesnek okozott károkért. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes alappal kérte a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerinti objektív személyiségvédelmi eszköz alkalmazását. A nem vagyoni kártérítés kapcsán mérlegelte, hogy a felperesnek a műtéti beavatkozás, az orvosi kezelés, majd a rehabilitáció jellege gyötrelmekkel járt, a felperes a helytelenül elvégzett műtét kapcsán tevékenységében időlegesen korlátozott volt, a heveny mellkasi vérömleny közvetett életveszélyes állapotot jelentett, amely szövődmény miatt a gyógyulás időtartama mintegy két hónappal hosszabbodott meg. Megállapította ugyanakkor, hogy a felperes vállizületi panaszait maga a sérülés és annak következményei, nem a tűződrótok rendellenes elhelyezkedése okozta. Az elsőfokú bíróság az előzőekben részletezett hátrányok mellett - figyelemmel a felperes nemére, életkorára - az őt ért hátrányok kompenzálására a 2006. évi élet- és értékviszonyokhoz viszonyítottan 1.600.000 forint nem vagyoni kárpótlást tartott indokoltnak. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy a felperes a megjelölt két oktatási intézménnyel úgy állt megbízási jogviszonyban, hogy kettejüktől együttesen járt számára havi 60.000 forint, amelyből levonásra került az eva. Az alperesnek felróható szövődmény a sérüléshez képest két hónappal hosszabbította meg a gyógytartamot, így a felperes erre az időszakra kérhette elmaradt jövedelme megtérítését, amelyet az elsőfokú bíróság mérlegeléssel 114.000 forintban határozott meg. Kifejtette: a ... Bt.-vel kötött szerződése alapján a felperes két hónapra 120.000 forinttal számolhatott, a szerződés felmondása azonban olyan időpontra esett, amikor már dolgozhatott volna, így okozati összefüggés hiányában a további időszakra nézve a kieső jövedelme megtérítését már nem igényelhetette. A kórházi ingóságok ellenértéke megfizetésére is kötelezte az alperest, ugyanis azokat 50%-ban az alperes is elfogadhatónak tartotta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, annak megváltoztatásával elsődlegesen a felperes nem vagyoni kártérítési igényének elutasítását, másodlagosan a nem vagyoni kártérítés összegének, valamint a kórházi ingóságok címén megítélt összeg 13.500 forintra történő mérséklését kérve. Kérte a ... Bt.-vel kötött megbízási szerződés kapcsán megítélt 120.000 forint vagyoni kártérítési igény teljes elutasítását, valamint az elsőfokú perköltség összegének mérséklését is. Álláspontja szerint a felperes egyáltalán nem jelölte meg mi az a nem vagyoni kára, amely az elvárható gondosság szakértői véleményben rögzített elmulasztásából adódott, nem adta elő, hogy mi az a hátrány, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez a nem vagyoni kártérítés megítélése indokolt. Kiemelte: az ETT ISZT szakvéleménye szerint a szövődmény miatt a gyógyulás időtartama mindössze két hónappal hosszabbodott meg, közvetlen életveszély nem alakult ki, a felperes jelenleg észlelhető panaszai az elszenvedett sérülés következményei, nincsenek okozati összefüggésben a tűződrótok rendellenes elhelyezésével, az utókezelésre ezért a sérülés és nem a szövődmény miatt került sor. Állítása szerint a felperes által előadott nem vagyoni károk a sérülés jellegével állnak okozati

összefüggésben, és nem az alperesi beavatkozás tényével vagy annak kivitelezési módjával, amennyiben a felperest érte is nem vagyoni kár, akkor az csakis a sérüléssel állhat okozati összefüggésben. Érvelése szerint a megítélt nem vagyoni kártérítés mértéke nem igazodik a bírói gyakorlathoz, a baleset bekövetkezése időpontjában fennálló ár- és értékviszonyokhoz. Hivatkozott arra is, hogy a ... Bt. felmondásának közlésekor a felperes már ténylegesen képes volt munkavégzésre, a felmondás indoka a felperes érdekkörében merült fel, hiszen ekkora már eleget tehetett volna megbízási feladatainak. Érvelt azzal is: a becsatolt megbízási szerződésből nem derül ki, hogy a felperes havi rendszerességgel lett volna jogosult 60.000 forintra. A felperes 50%-os pervesztesség arányára tekintettel eltúlzottnak ítélte a megállapított perköltség összegét is.

Az alperes fellebbezése kisebb részben megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések korlátai között bírálta felül [Pp. 253. § (3) bekezdés], és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta: az arra alapított és a helyesen felhívott jogszabályok alkalmazásával meghozott ítéleti döntését a Fővárosi Ítéltábla csak a felperes nem vagyoni kárigénye, illetőleg a kórházi ingóságok költsége tekintetében módosította a következők szerint.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A Ptk. 84. § (1) bekezdése a) pontja szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását.

Az alperes fellebbezésében maga sem vitatta, hogy alkalmazottai nem az elvárható gondosság tanúsítása mellett végezték el a felperes kulcscsont-törésének tűződrótos rögzítését, illetőleg annak ellenére sem tartották szükségesnek a reoperációt, hogy a műtét másnapján készült röntgenfelvételen a tűződrótok rendellenes helyzete ábrázolódott. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy az alperes az előzőekben kifejtett nem megfelelő eljárásával sértette a felperes testi épséghez, és egészséghez fűződő személyiségi jogát, így a személyhez fűződő jogában megsértett felperes alappal tartott igényt a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerint objektív szankció alkalmazására.

A Ptk. 84. § (1) bekezdése e) pontja szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhet kártérítést.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 355. § (1) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés intézménye arra szolgál, hogy a károsultaknál a személyiségi jogi sérelem következtében bekövetkezett hátrányt, életminőségükben beállt negatív irányú változást másnemű előny, pénz nyújtásával kísérelje meg kompenzálni. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása sosem egzakt módon, hanem mindig bírói mérlegeléssel, az eset összes körülményeinek figyelembevételével történhet, ezen belül figyelemmel kell lenni a károsultat ért nem vagyoni sérelem jellegére, súlyosságára, arra, hogy a károkozó magatartás folytán hogyan változtak a károsult életkörülményei. Kétségtelen, hogy a személyiséget ért kár valójában megfizethetetlen, a nem vagyoni kártérítés elvi alapjait rögzítő 34/1992. (VI. 1.) AB határozatban foglaltaknak megfelelően a polgári jogi védelem módja - a kártérítés - a sérelemhez képest valójában inadekvát, a kártérítési összeg meghatározásánál a bíróságok józanságának, mértéktartásának és elhivatottságának van szerepe.

A nem vagyoni kár megtérítésére ugyanazok a szabályok vonatkoznak, amelyeket a vagyoni károk esetén is alkalmazni kell, vagyis a kárt - a Ptk. 339. § (1) bekezdése és a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint - a károsultaknak megfelelően bizonyítaniuk kell.

Az alperes fellebbezési érvelésével szemben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a felperest az alperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben ért hátrányos változásokat. A felperes egészségi állapotát hátrányosan befolyásoló káresemény következményeit - a sérülés gyógytartamának két hónapos meghosszabbodását, az alperes felróható magatartásával okozott közvetett életveszélyes állapotát - az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok teljes körű, okszerű mérlegelésével [Pp. 206. § (1) bekezdés] állapította meg. A káresemény idején - 2006-ban - érvényesülő ár- és értékviszonyokat, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott gyakorlatot alapul véve a felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés összegét ilyen peradatok mellett azonban némileg eltúlzottan állapította meg. A Fővárosi Ítélőtábla azt mérsékelve 1.000.000 forintot tartott alkalmasnak a felperes nem vagyoni kárának kompenzálására.

Az alperes helytállóan hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a kórházi ingóságok értéke felének megtérítése indokolt, ugyanis a baleset miatt is szükséges volt azok beszerzése, a Fővárosi Ítélőtábla ezért a felperes ezen a címen előterjesztett vagyoni kártérítési igényét 13.500 forinttal leszállította.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint - részben megváltoztatta, és a felperest megillető kártérítés összegét a rendelkező részben foglaltak szerint leszállította, míg az ezt meghaladó rendelkezések tekintetében helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a részben megváltoztató rendelkezés következtében a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint, a pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel módosította a kereseti illeték, illetőleg a szakértői díj viselésére vonatkozó rendelkezéseket is.

Az alperes a nagyobb részben sikertelen fellebbezése következményeként köteles a Pp. 239. §-a folytán alkalmazott Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes részére jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére. A fellebbezési eljárási illetékről szóló rendelkezés - az alperes illetékmentességére figyelemmel - a Pp. 81. § (1) bekezdésén, az Itv. 46. § (1) bekezdésén, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésén, 14. §-án, 15. § (1) és (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. szeptember 9.

Dr. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s.k.
előadó bíró

Dr. Varga Edit s.k.
bíró